

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-997

28.11.2022

If Skadeforsikring NUF

Motorvogn

Uriktige opplysninger om hastighet før utforkjøring? – fal. § 8-1, fjerde ledd.

Sikredes bil ble totalskadd i en utforkjøring. I skademeldingen opplyste sikrede at han hadde holdt en hastighet på 90 km/t da situasjonen oppstod og det samme i kollisjonsøyeblikket. Fartsgrensen på stedet var 90 km/t. Selskapet engasjerte Rekon, som konkluderte med at farten måtte ha vært minst 129 km/t, men mest sannsynlig over 160 km/t. Selskapet avsto dekning med henvisning til at sikrede hadde gitt bevisst uriktige opplysninger, jf. fal. § 8-1, fjerde ledd. Nemnda kom til at selskapet kunne avslå sikredes erstatningskrav da sikrede bevisst hadde gitt uriktig opplysning om bilens hastighet forut for utforkjøringen.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på bil og spørsmålet om selskapet er uten ansvar pga. uredelig brudd på redegjøringsplikten ved skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 (4).

Sikredes bil ble totalskadd 7.11.20 i forbindelse med en utforkjøring. Sikredes skademelding ga følgende beskrivelse av hendelsen:

Kjørte E6 nordgående ved X da det som opplevdes som om at bakhjulene låste seg, bilen skar ut til høyre, ut i grøfta/gresset. Forsøkte både å svinge og redusere farten uten at det hjalp (gress underlag). Traff så et stort skilt som stod ved veien rullet rundt flere ganger og havnet til slutt på taket i veibanen. Løsnet beltene og krabbet ut selv.

Sikrede opplyste om en hastighet på 90 km/t da situasjonen oppsto og det samme i kollisjonsøyeblikket. Sikrede oppga fartsgrensen på stedet til å være 90 km/t.

Selskapet engasjerte ingeniørfirmaet Rekon for en teknisk analyse og nærmere utredning av hendelsen. Av Rekons rapport datert 29.1.21 fremkom følgende konklusjon:

7. Konklusjon.

Mest sannsynlig har BMWen hatt over 160 km/h der hvor bremsesporene starter.

Dersom bilen kun ble bremsset med bakhjulene fra starten av bremsesporene, har den hatt minst 129 km/h.

Førerens forklaring om at han hadde 90 km/h da hendelsen inntraff kan ikke være riktig.

Politiet kom til stedet i etterkant av hendelsen og foretok nærmere undersøkelser av hendelsen samt gjennomførte flere vitneavhør. Av politidokumentene fremkom bl.a. at bilen hadde holdt en svært høy hastighet i forkant av kollisjonen.

Selskapet avsto sikredes krav om erstatning i brev av 19.2.21. Avslaget ble begrunnet i at han bevisst hadde gitt uriktig opplysning om bilens hastighet forut for utforkjøringen. Videre ble det lagt til grunn at sikrede måtte forstå at den uriktige opplysningen kunne ha ført til en erstatning han ellers ikke ville hatt krav på, jf. fal. § 8-1 (4).

Teknisk utreder i selskapet undersøkte bilen den 4.5.21 etter at den var blitt frigitt av politiet. Hensikten var å undersøke sikredes opplysninger om at det i forkant av utforkjøringen føltes som

at bakhjulene på bilen låste seg. Av utreders rapport datert 5.5.21 fremkom følgende konklusjon:

Det ble ikke funnet noe feil (mekanisk) som kan ha forårsaket blokkering/ låsing av ett eller begge bakhjul. Differensial ble dreiet rundt via pinjong og begge bakhjulene roterte samme vei. Etter avtapping av differensial olje som etter min mening var av nyere dato var det kun en svak misfarging som etter min mening er belegg i fra clutch lameller i fra differensialspærren. Det ble ikke observert metallspån, andre fremmedlegemer inne i differensialhuset.

Jeg mener ut ifra dette at en blokkering av bakhjulene ikke kan ha skjedd ved at det har vært en feil/ blokkering inne i komponentene i differensial, differensialspærre eller i kraftoverføringen mellom pinjong og kronhjul.

Selskapet oversendte rapporten til Rekon for en vurdering av om selskapets undersøkelser medførte endringer i konklusjonen deres. Rekon mente på bakgrunn av oversendt rapport at bilens hastighet måtte ha vært over 160 km/t der bremsesporene startet.

Sikrede krever dekning for skade på bil og avviser at han ga uriktige opplysninger om hendelsen. Selskapet hevder det var bremsespor på stedet, men dette kan ikke stemme da bilen ikke hadde ABS-bremser og dekkene ikke har flatspot. Bilen holdt ca. 90 km/t +/- da bakenden på bilen snudde seg, noe som opplevdes som at det låste seg i bakstilling. Bilen skar ut til høyre sidelengs, og bremsene ble ikke benyttet. Fartsreduksjon ved kollisjonsøyeblikket er derfor ikke relevant.

Selskapet avviser ansvar og viser til at sikrede bevisst ga uriktige opplysninger om hastigheten før kollisjonen under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 (4). Det må videre legges til grunn at sikrede visste eller måtte forstå at de uriktige opplysningene kunne medføre at han fikk en erstatning som han ellers ikke hadde krav på.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er fri for ansvar pga. uredelig brudd på redegjøringsplikten under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde ledd.

Ifølge fal. § 8-1 fjerde ledd er selskapet uten ansvar såfremt sikrede bevisst gir uriktige opplysninger under skadeoppgjøret som han må forstå kan føre til en erstatning han ikke har krav på. I så fall fastslår femte ledd at selskapet også kan si opp samtlige forsikringsavtaler med én ukes varsel og nekte fremtidig kundeforhold.

Sikrede opplyste i skademeldingen til selskapet om hastighet på 90 km/t da han kjørte av veien. Selskapets og politiets undersøkelser konkluderer derimot med at bilen må hatt en mye høyere hastighet og opp mot 120–160 km/t da situasjonen oppsto. Etter dette er det klart gitt en uriktig opplysning om bilens hastighet. Videre må det legges til grunn at denne opplysningen ble gitt bevisst.

Spørsmålet er om sikrede visste eller måtte forstå at de uriktige opplysningene kunne føre til at han fikk utbetalt en erstatning han ellers ikke ville hatt krav på. Etter ordlyden er det ikke krav om vinningshensikt. Det er nok at sikrede ved en mangel på kontroll fra selskapets side kunne ha oppnådd en for høy erstatning, og visste eller måtte forstå at dette kunne skje. Nemnda kan ikke se noen annen grunn til at sikrede ga gale opplysninger om hastighet enn ønsket om å oppnå en erstatning uten avkortning for høy hastighet, jf. for så vidt FinKN 2016-347 og 2021-383.

Selskapet er i så fall fri for ansvar etter fal. § 8-1 fjerde ledd.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).